Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
		2

TAG UG/Uwch

1241/51 **UG Newydd**

TECHNOLEG GWYBODAETH A CHYFATHREBU

ICT 1

SYSTEMAU GWYBODAETH

A.M. DYDD GWENER, 15 Mai 2009

2¼ awr

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes digon o le i'ch ateb, cewch barhau â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan ofalu nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

Dangosir y marciau sydd ar gael am gwestiwn neu ran o gwestiwn mewn cromfachau [ ]. Cynghorir chi i rannu eich amser yn unol â hynny. Cyfanswm y marciau sydd ar gael yw 80.

Atgoffir chi bod angen cyfathrebu ysgrifenedig da a chyflwyniad trefnus yn eich atebion.

Bydd ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn cael ei asesu yng nghwestiwn 8.

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	**Marc Uchaf**	**Marc a Ddyfarnwyd**
1.	**6**	
2.	**7**	
3.	**4**	
4.	**8**	
5.	**5**	
6.	**6**	
7.	**6**	
8.	**18**	
9.	**4**	
10.	**16**	
Cyfanswm	**80**	

Arholwr yn unig

ADRAN A

Atebwch **bob** *cwestiwn.*

1. Diffiniwch y termau Data, Gwybodaeth a Gwybod *(Information and Knowledge)*. Defnyddiwch enghraifft addas i ddangos y berthynas rhwng pob un o'r termau. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

2. *(a)* Mae gwybodaeth "gyfoes, gywir a chyflawn" yn ychwanegu gwerth at gorff/gwmni trwy gynorthwyo'r broses o wneud penderfyniadau. Gan ddefnyddio *gwahanol* enghreifftiau addas, disgrifiwch **ddwy** ffordd arall y mae gwybodaeth o'r fath yn ychwanegu gwerth. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(b) Mae costau'n gysylltiedig â chael gwybodaeth o ansawdd da, gan gynnwys:

- arian
- amser
- adnoddau dynol.

Gan roi *gwahanol* enghreifftiau addas, disgrifiwch sut y gallai costau o'r fath ddigwydd *(arise)*. [3]

....

....

....

....

....

....

....

....

3. Mae myfyriwr yn dymuno cael gwybodaeth am yr *Amgylchedd.*
Disgrifiwch sut y gallai'r myfyriwr ddefnyddio **dwy** ffynhonnell gwybodaeth *electronig* wahanol i gael gwybodaeth am yr *Amgylchedd.* [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

4. Mae Gwerthwr Tai *(Estate Agent)* yn defnyddio meddalwedd *cyflwyno (presentation)* i helpu rhedeg y busnes.

(a) Gan ddefnyddio enghraifft addas **ym mhob** achos, disgrifiwch sut y gall y nodweddion canlynol gael eu defnyddio i helpu rhedeg busnes y Gwerthwr Tai.

(i) Trawsnewidiadau animeiddiedig *(animated transitions)* [2]

....

....

....

....

(ii) Templedi [2]

....

....

....

....

(iii) Hypergysylltiadau *(Hyperlinks)* [2]

....

....

....

....

(b) Mae gan y Gwerthwr Tai wefan hefyd. Trafodwch fanteision defnyddio codio HTML yn hytrach na thempledi. [2]

....

....

....

....

5. Mae post electronig (e-bost) wedi dod yn bwysig iawn yn y byd modern. Esboniwch fanteision ac anfanteision defnyddio e-bost ar gyfer cyfathrebu. [5]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

6. Mae'r staff mewn swyddfa Pensaer yn defnyddio cyfrifiaduron i gynhyrchu eu dyluniadau.

(a) Disgrifiwch **dri** pherygl iechyd mae angen i staff sy'n gweithio gyda chyfrifiaduron fod yn ymwybodol ohonynt. [3]

....

....

....

....

....

....

(b) Disgrifiwch **dair** gweithred *(action)* wahanol y dylai'r cwmni eu cymryd i leihau'r *(minimise)* peryglon hyn. [3]

....

....

....

....

....

....

Trosodd.

7. Wrth greu cyfrifon banc ar-lein, mae dulliau *gwireddu* a *dilysu (verification and validation)* yn cael eu defnyddio.

(a) Diffiniwch y term *gwireddu* a disgrifiwch, gan ddefnyddio enghraifft addas, ddull a fyddai'n cael ei ddefnyddio gyda bancio ar-lein. [3]

....

....

....

....

....

....

(b) Diffiniwch y term *dilysu* a disgrifiwch, gan ddefnyddio enghraifft addas, ddull a fyddai'n cael ei ddefnyddio gyda bancio ar-lein. [3]

....

....

....

....

....

....

8. Mae TGCh yn cael ei defnyddio'n eang mewn llawer maes yn y Gwasanaeth Iechyd, megis systemau arbenigo *(expert systems)*, dyfeisiau sganio'r corff, cronfeydd data ar gyfer cadw cofnodion, a systemau côd bar.

(a) Diffiniwch y term 'system arbenigo' a disgrifiwch, gan ddefnyddio enghreifftiau addas, fanteision systemau o'r fath ar gyfer gofal cleifion. [8]

....

....

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

(b) Trafodwch yn fanwl brif fanteision ac anfanteision dyfeisiau sganio'r corff wrth drin cleifion. [4]

(c) Trafodwch y rhesymau pam y cafodd cronfeydd data eu cyflwyno i storio cofnodion cleifion ac aseswch eu heffaith ar dracio a monitro cleifion. [6]

ADRAN B

Atebwch **bob** *cwestiwn.*

9. Mae modelu efelychu *(simulation modelling)* wedi dod yn bwysig iawn yn y gymdeithas fodern.

(a) Diffiniwch ystyr y term modelu efelychu. [1]

....

....

(b) Disgrifiwch fanteision ac anfanteision defnyddio modelu efelychu i ddadansoddi damweiniau ceir. [3]

....

....

....

....

....

....

....

....

Arholwr yn unig

RHAID I CHI GYFEIRIO AT EICH TAENLEN EICH HUN I ATEB Y CWESTIWN SY'N DILYN.

OS NA CHYFLWYNWCH DYSTIOLAETH O'CH TAENLEN NI FYDD YN BOSIBL RHOI UNRHYW FARCIAU.

RHAID I CHI DDANGOS YN EICH ATEBION BLE YR YDYCH CHI WEDI DEFNYDDIO'R FFORMIWLÂU A'R NODWEDDION.

10. *(a)* Nodwch **ddwy** wahanol *fformiwla* o'r rhestr ganlynol a gafodd eu defnyddio gennych yn eich taenlen:

SINGLE IF, MULTIPLE IF, DATE, ROUND, VLOOKUP.

Disgrifiwch i ba bwrpas y cafodd **pob un** ei defnyddio yn eich taenlen. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

(b) Disgrifiwch **un** dull o symleiddio *mewnbynnu data* a gafodd ei greu gennych yn eich taenlen, gan nodi manteision defnyddio'r dechneg hon ar gyfer mewnbynnu data i daenlen. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

(c) Disgrifiwch **un** dull o *adnabod gwallau dilysu* (*validation error trapping)* a gafodd ei ddefnyddio yn eich taenlen, a disgrifiwch y neges gwall *(error message)* a gafodd ei chynhyrchu. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

(ch) Disgrifiwch bwrpas neu swyddogaeth rheolwaith trefnu *(sort routine)* ac **un** *broses wahanol* arall a gafodd ei defnyddio gennych yn eich taenlen. [4]
Yn eich ateb, peidiwch â disgrifio unrhyw nodwedd a roddwyd gennych yn rhannau (a), (b) neu (c).

....

....

....

....

....

....

....

....

SICRHEWCH EICH BOD YN CYSYLLTU ALLBRINTIAU EICH TAENLEN WRTH EICH PAPUR ARHOLIAD.